

Pirmas skyrius

## Veikimo būdas

*Kas yra ignaciškasis dvasingumas?*

KAS YRA ŠV. IGNACAS Lojola ir kodėl jis turėtų jums rūpėti?

Trumpas atsakymas yra tokis: šv. Ignacas Lojola buvo XVI amžiaus karys, kuris tapo mistiku ir įsteigė katalikišką vienuolių ordiną – Jėzaus Draugiją, dar vadinamą jézuitais. O turėtų jums rūpėti (arba, jei pasakius mandagiau: jums bus įdomu apie jį sužinoti) dėl to, kad jo gyvenimo būdas milijonams žmonių padėjo rasti džiaugsmą, ramybę, laisvę ir – visai neatitinkantai – patirti Dievą kasdieniame gyvenime.

Šv. Ignaco dvasinis kelias, arba, pasak vieno jo mėgstamų posakių, „veikimo būdas“, daugiau kaip 450 metų vedė žmones į gyvenimo pilnatvę. Visai nemažai, ar ne?

Dvasinio kelio esmė pagal šv. Ignacą Lojolą – rasti laisvę: tapti tokiam, kokiam jums skirta būti, mylėti ir priimti meilę, pasirinkti gerus sprendimus, patirti kūrinijos grožį ir Dievo meilės paslaptį. Tokį požiūrį savo raštuose išdėsto pats šv. Ignacas Lojola, jis pagrįstas tradicijomis, praktine ir dvasine patirtimi, kurių jézuitų kunigai ir vienuoliai perduoda iš kartos į kartą.

Jézuitų ordino nariai šiomis praktinėmis ir dvasinėmis žiniomis vadovavosi nuo Ordino įsteigimo 1540 metais, tačiau

šv. Ignacas norėjo, kad jo metodai pasiektų visus, ne tik jézuitus. Nuo pat pirmųjų Ordino dienų šv. Ignacas skatino jézuitus skleisti šias įžvalgas ne tik tarp dvasininkų, vienuolių, bet ir tarp pasaulečių. Ignaciškasis dvasingumo supratimas apima visus tikinčius ir ieškančius.

Prieš tēsiant toliau, praverstų išsiaiškinti, kas gi yra „dvasingumas“?

Jei trumpai: dvasingumas – tai gyvenimas su Dievu. Visų krikščioniškosios tradicijos dvasingumo pakraipą (kad ir iš kur jos būtų kilusios) esmė ta pati: troškimas susivienyti su Dievu, meilės ir gailestingumo akcentavimas bei tikėjimas į Dievo Sūnų Jėzų.

Tačiau jos visos akcentuoja vis kitus tradicijos aspektus: viena – kontempliatyvų gyvenimą, kita – aktyvų. Viena – džiaugsmą, kita – laisvę, dar kitos – supratimą, auką ar tarnystę vargšams. Visi šie aspektai yra svarbūs kiekvienai krikščioniškojo dvasingumo pakraipai, tik kiekviena dvasinė mokykla juos išryškina skirtingai.

### Praktiški jézuitai

Praktinio dvasingumo jézuitai semiasi iš šv. Ignaco pavyzdžio. Štai vienas anekdotas. Pranciškonas, dominikonas ir jézuitas kartu aukoja šv. Mišias. Staiga bažnyčioje užgėsta šviesa. Pranciškonas pašlovina galimybę gyventi paprasčiau. Dominikonas pasako giliai mokslingą pamokslą apie tai, kaip Dievas atsiunčia į pasaulį šviesą. Jézuitas eina į rūsių sutvarkyti saugiklio.

Prancūzų jézuito Josepho de Guibert'o knygoje *Jézuitai: jų dvasinė doktrina ir praktika* (*The Jesuits: Their Spiritual Doctrine*

*and Practice*) – ši knyga pirmąsyk išleista 1964 metais, ją skaičiau pirmąsias savaites, kai tapau jėzuitu, – pateikiama žavinga, iš viduramžių mus pasiekusi analogija.

Dvasingumas – tarsi tiltas. Kiekvieno tilto paskirtis daugmaž ta pati: perkelti mus iš vienos vietas į kitą, kartais per pavojingą žemę, upę ar jungti dideles aukštumas. Tačiau tiltai būna nevienodi ir savo funkciją atlieka skirtingai. Jie gali būti iš virvių, medžio, plytų, akmens ar plieno, gali būti arkiniai arba kabamieji. „Taigi, – rašo tévas de Guibert'as, – bus daug įvairių tipų, kiekvienas su savais privalumais ir trūkumais. Kiekvienas tipas pritaikomas prie vietovės ir reljefo, pasižymi organišku, subalansuotu medžiagų ir formos deriniu ir kiekvienas jų pasiekia bendrą tikslą – suteikia perėjimą.“

Kiekviena dvasingumo pakraipa siūlo savitą „perėjimą“ pas Dievą.

Daugelis žinomiausių krikščioniškosios tradicijos dvasingumo pakraipų kilo iš religinių ordinų: benediktinų, pranciškonų, karmelitų, cistersų. Kiekvienas ordinatas amžiams bégant suformavo savas dvaines tradicijas – vienas tiesiogiai perdavė ordino įkūrėjas, kitos subrendo apmąstant jo gyvenimą ir dvainę praktiką. Šiandien tų religinių ordinų nariai sekia, anot tévo de Guibert'o, „šeimos tradicija“.

Pavyzdžiui, šiek tiek laiko praleidę su pranciškonais, netrukus pastebėsite jų meilę neturtui ir gamtai, kurią jie paveldėjo iš Ordino įkūrėjo šv. Pranciškaus Asyžiečio. Pagyvenę kelias dienas benediktinų bendruomenėje, patirsite atvirą širdingą jų dvasią, atėjusią iš šv. Benedikto, – tai nenuostabu, juk jis sakė: „Visus svečius reikia sutikti kaip Kristą.“ Šias savybes religiniai ordinai vadina „charizma“, arba steigėjo perduota dvasia. (Lotyniškas žodis *charisma* reiškia „dovana“.)

Panašiai, jei praleisite kurį laiką su jėzuitu kunigu ar broliu, patirsite savitą šv. Ignaco Lojolos ir Jėzuitų ordino dvasingumą,